

DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-2\(38\)-253-266](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-2(38)-253-266)

УДК 336.71:338.49(477)

JEL Classification: G21

Артем Валерійович Тарасенко

кандидат економічних наук, доцент,
докторант кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)
E-mail: avtarasenko88@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0003-4395-3605>

Андрій Васильович Підзапецький

аспірант кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)
E-mail: andriipidzametskyi@ukr.net. **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0007-9822-8570>

Володимир Костянтинівич Сухопецький

аспірант кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)
E-mail: moskalyura73@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0007-7585-9505>

РОЗВИТОК ПЛАТІЖНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

У статті обґрунтовано роль платіжної інфраструктури в забезпеченні стабільності та ефективності розвитку фінансової системи країни. Досліджено вплив впровадження міжнародного стандарту ISO 20022 на діяльність платіжної інфраструктури України. Наведено складові платіжної інфраструктури та надано їхню характеристику. Здійснено систематизацію видів платіжних послуг за різними класифікаційними ознаками. Проаналізовано розвиток платіжної інфраструктури України протягом 2018-2023 рр., виокремлено основні виклики та запропоновано ключові напрямки, які потребують уваги для стабільного та ефективного її функціонування в майбутньому.

Ключові слова: надавачі платіжних послуг; платіжна інфраструктура; платіжна послуга; платіжна система; технологічний оператор платіжних послуг.

Рис.: 6. Табл.: 3. Бібл.: 11.

Постановка проблеми. Розвиток платіжної інфраструктури в Україні розпочався зі становлення її фінансової системи, але посилення цього процесу відбулося внаслідок цифровізації багатьох сфер державного та суспільного життя. Протягом останніх років спостерігається активне формування фінансових екосистем і поступовий перехід від традиційного до цифрового банкінгу. Новий поштовх для цифрової трансформації фінансового сектору був здійснений у період пандемії COVID-19, коли спостерігалось збільшення кількості онлайн-платежів, переказу коштів та зростання попиту на інші фінансові послуги. Проте диджиталізація платіжного ринку сформувала нові виклики, загрози та перспективи, які вимагали негайного врегулювання механізму реалізації вже наявних прав у взаємодії з клієнтами і тих, які почали формуватися при здійсненні електронного бізнесу. Поява нових правил, орієнтованих на потреби споживачів, змусила фінтех-компанії розробляти інноваційні рішення, спрямовані на розширення спектра традиційних фінансових послуг, що в свою чергу потребувало модернізації платіжної інфраструктури як критично важливої складової фінансової системи країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розвиток платіжної інфраструктури є важливою та динамічною темою досліджень у фінансовій сфері. Вітчизняні та закордонні вчені О. Вовченко, Т. Гордеева, Дж. Дамсгаард, Р. Квасницька, Н. Кондрацька, Н. Матвійчук, С. Пиріг, І. Ситник, К. Стайкова, С. Теслюк, І. Форкун, П. Чуб розглядають різні аспекти цієї теми, включаючи вплив нових технологій, регуляторні виклики, кібербезпеку та фінансову інклюзію.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. У сучасному світі платіжна інфраструктура відіграє ключову роль у забезпеченні стабільності та ефективності фінансових систем. Попри значну кількість досліджень з цього напрямку, в умовах посилення глобалізації, цифровізації та технологічних інновацій, а також під впливом економічних, політичних та соціальних викликів, які значно активізувалися останнім часом, питання розвитку платіжної інфраструктури потребує подальших досліджень.

Мета статті полягає у вивченні стану розвитку платіжної інфраструктури України в умовах сучасних викликів та дослідженні ключових напрямків, які потребують уваги для стабільного та ефективного її функціонування в майбутньому.

Виклад основного матеріалу. Запорукою фінансової стабільності країни виступає стійкість платіжної інфраструктури, яка знижує ймовірність реалізації низки ризиків для банківської системи. Можливість безперервного здійснення платежів зміцнює довіру клієнтів до банків та інших учасників фінансового ринку, знижує ризики відпливу коштів і послаблює тиск на ліквідність банківського сектору. Важливість безперервного, надійного та ефективного функціонування платіжної інфраструктури підтвердила повномасштабна війна. Якісні платіжні послуги надають можливість банківським установам отримувати комісійні доходи, які в свою чергу дозволяють утримувати мережу та пристосовувати операційну діяльність до поточних викликів.

Прискоренням розвитку інновацій у платіжній інфраструктурі стало введення в дію з 1 серпня 2022 року Закону України «Про платіжні послуги», який спрямований на удосконалення національного ринку платіжних послуг з урахуванням вимог Другої платіжної директиви (PSD2) і Директиви з електронних грошей (EMD) [8]. Ключовими нововведеннями стали впровадження нового режиму електронних грошей в Україні, створення умов для запровадження концепції відкритого банкінгу (Open banking) та ін.

Насамперед з метою модернізації фінансової інфраструктури України, покращення конкурентоспроможності країни та її інтеграції зі світовими ринками було імplementовано міжнародний стандарт ISO 20022, який дає можливість спростити механічні процеси під час здійснення платежів та дозволяє покращити взаємодію між українською та міжнародними платіжними системами завдяки використанню зрозумілих та загальноприйнятих у світі стандартів [9]. Переваги використання міжнародного стандарту ISO 20022 у платіжній інфраструктурі України представлено на рис. 1.

Рис. 1. Переваги використання міжнародного стандарту ISO 20022 у платіжній інфраструктурі України

Джерело: побудовано авторами на основі [9].

Платіжна інфраструктура – це інтегрована мережа технологій, систем і процесів, що дозволяє здійснювати сучасні фінансові операції. У Законі України «Про платіжні послуги» платіжна інфраструктура визначається як «надавачі платіжних послуг, платіжні системи, технологічні оператори платіжних послуг та відносини між ними під час виконання платіжних операцій» [10]. Складові платіжної інфраструктури представлені на рис. 2.

Відповідно до ст. 10 Закону України «Про платіжні послуги» [10] до надавачів платіжних послуг належать:

- банки, філії іноземних банків;
- платіжні установи (у тому числі малі платіжні установи);
- філії іноземних платіжних установ;
- установи електронних грошей;
- фінансові установи, що мають право на надання платіжних послуг;
- оператори поштового зв'язку;
- надавачі нефінансових платіжних послуг;
- Національний банк України;
- органи державної влади, органи місцевого самоврядування.

Надавати платіжні послуги (за умови отримання відповідної ліцензії та включення до Реєстру платіжної інфраструктури) мають право не тільки банки, а й інші небанківські установи. Принципово новими гравцями на українському платіжному ринку є установи електронних грошей та філії іноземних платіжних установ.

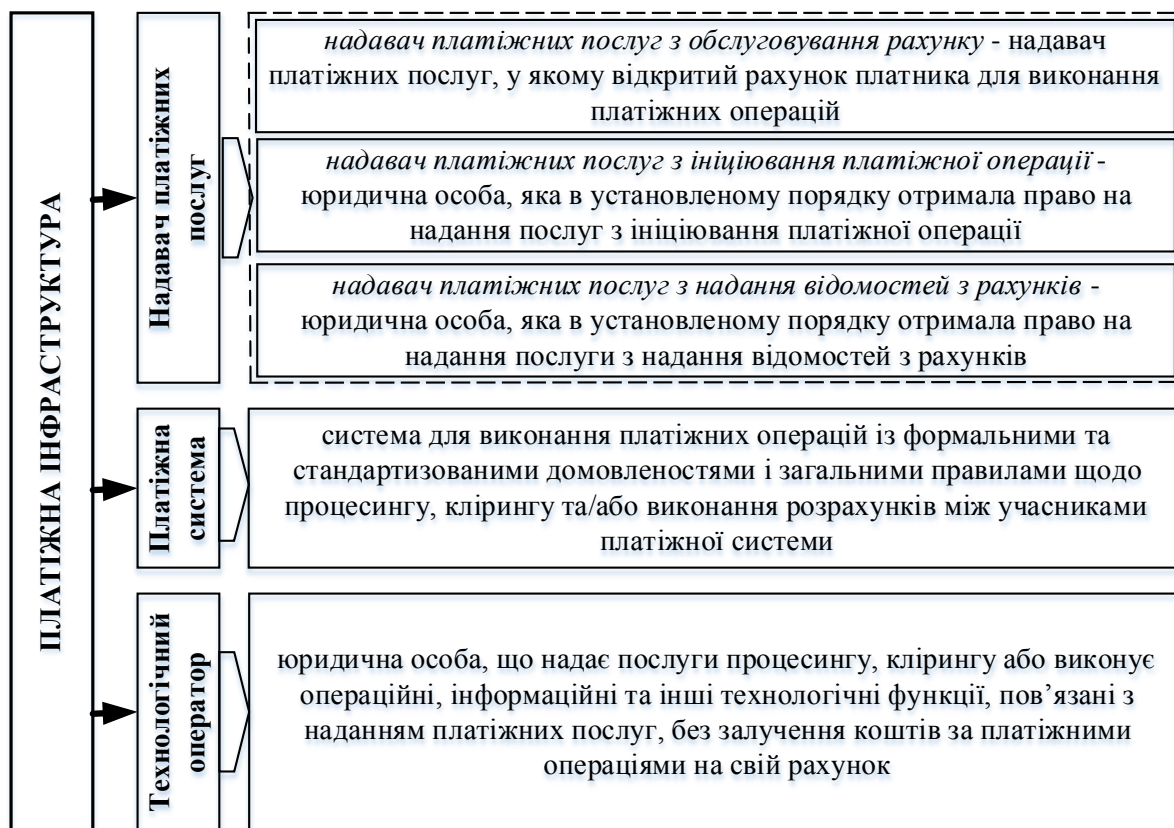

Рис. 2. Складові платіжної інфраструктури

Джерело: побудовано авторами на основі [10].

Загалом діяльність надавача платіжних послуг з виконання та/або супроводження платіжних операцій являє собою платіжну послугу. Слід зауважити, що з урахуванням організаційно-правового статусу й виконаного спектра дій надавачами платіжних послуг, їх можна класифікувати на дві групи: тих, які здійснюють безпосередньо підприємницьку діяльність, і тих, які такої діяльності не здійснюють – НБУ, органи державної влади, органи місцевого самоврядування. При цьому НБУ може виступати в ролі як надавача платіжних послуг, так і виконувати регулюючу та наглядову функції на платіжному ринку, а органи державної влади та місцевого самоврядування можуть виступати і надавачами, і користувачами таких послуг та здійснювати регуляторну діяльність у межах своєї компетенції [7]. З огляду на те, що основоположною ознакою платіжних послуг виступає діяльність, то доречним є поділ цієї діяльності на фінансову та нефінансову, якій відповідають визначені у ст. 5 Закону [10] види платіжних послуг (рис. 3). При цьому на законодавчому рівні також виділено й інші групи платіжних послуг: послуги, що є допоміжними до платіжних послуг та обмежені платіжні послуги.

ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ: ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ

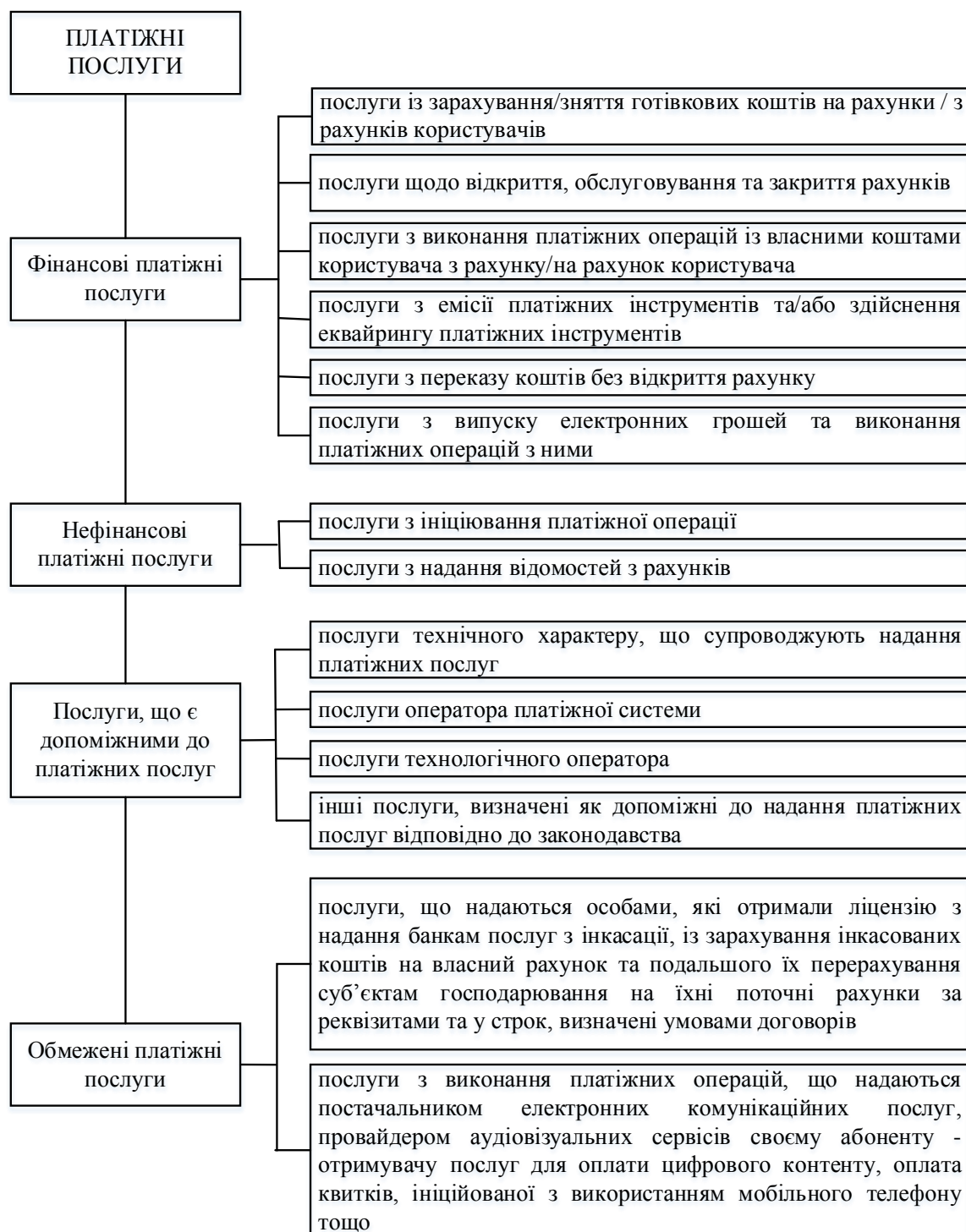

Рис. 3. Види платіжних послуг

Джерело: побудовано авторами на основі [10].

Крім того, аналіз літературних джерел [1; 7] дозволив систематизувати й інші види платіжних послуг за різними класифікаційними ознаками:

- за оферентами послуг: банківські платіжні послуги; послуги організацій поштового зв'язку; послуги операторів електронної готівки; послуги операторів мобільного зв'язку; послуги міжнародних та національних систем грошових переказів; послуги платіжних платформ;

- за інструментами: платежі, що здійснюються із застосуванням документарних платіжних інструментів; платежі, що здійснюються із застосуванням бездокументарних платіжних інструментів;
- за величиною розрахункових операцій: платежі на великі суми (large-value payments); роздрібні платежі (retail payments);
- за видом платіжної системи: послуги, що надаються операторами національних платіжних систем; послуги, що надаються операторами міжнародних платіжних систем;
- за інноваційністю: традиційні платіжні послуги; інноваційні платіжні послуги;
- за надавачем послуг: послуги, що надаються банківськими надавачами послуг; послуги, що надаються небанківськими надавачами послуг;
- за видами платіжних послуг: фінансові платіжні послуги; нефінансові платіжні послуги;
- за формами грошей: послуги з використанням готівкових грошей; послуги з використанням безготівкових грошей; послуги з використанням електронних (цифрових) грошей;
- за наявності рахунку: платіжні послуги з відкриттям платіжного рахунку; платіжні послуги без відкриття платіжного рахунку (включаючи платіжні послуги з відкриттям електронних гаранцій).

Здійснення платіжних операцій відбувається за допомогою платіжних систем. Активне збільшення кількості й обсягів фінансових розрахунків стало підставою для посилення їх важливості. На сьогодні платіжні системи в Україні продовжують стрімко розвиватися (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка розвитку платіжних систем на українському платіжному ринку

Показник	Рік					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6	7
Кількість міжнародних платіжних систем, із них	19	21	25	29	31	26
- системи переказу коштів	15	17	21	23	25	20
<i>у т.ч. створені</i>						
банками України	5	5	6	7	8	5
небанківськими установами України	3	4	6	7	7	5
нерезидентами	7	8	9	9	10	10
- карткові платіжні системи	4	4	4	6	6	6
Кількість внутрішньодержавних платіжних систем, із них	25	27	25	24	23	11
- системи міжбанківських розрахунків (СЄП НБУ)	1	1	1	1	1	1
- внутрішньобанківські платіжні системи	9	10	9	7	6	0
- системи переказу коштів	12	13	12	12	12	8
<i>у т.ч. створені</i>						
банками України	3	2	1	1	1	0

Закінчення табл. 1

1	2	3	4	5	6	7
небанківськими установами України	9	11	11	11	11	8
- карткові платіжні системи	2	2	2	3	3	2
<i>у т.ч. створені</i>						
НБУ (Простір)	1	1	1	1	1	1
небанківськими установами України	1	1	1	2	2	1
- системи розрахунків	1	1	1	1	1	0
Загальна кількість платіжних систем	44	48	48	53	54	37

Джерело: складено авторами на основі даних [2-6; 9].

Як видно з табл. 1, останніми роками спостерігається зміна характеру належності платіжних систем: якщо до 2020 року переважна їх більшість належала до внутрішньодержавних, то нині домінують міжнародні платіжні системи, а саме системи переказу коштів, що створені нерезидентами.

Зменшення платіжних систем у 2023 році певною мірою пов'язано з тим, що відповідно до Закону [10] платіжна система повинна включати три і більше прямих учасників, не враховуючи оператора платіжної системи та розрахункового банку, якщо вони виконують функцію учасника платіжної системи [9]. Тому внутрішньобанківські системи, які здійснювали діяльність у межах одного банку, втратили статус платіжних систем.

У 2023 році припинили свою діяльність як платіжні системи та були виключені з Реєстру платіжної інфраструктури:

- 6 внутрішньобанківських платіжних систем («FREESSEND», «За мить», «Raiffeisien Express», «АКОРДБАНКУКСПРЕС», «Металкарт», «Миттєвий переказ»);

- 7 ВПС («LIME MONEY», «LEO», «УКРКАРТ», «ІнтерПейСервіс», «FLASHPAY», «Поштовий переказ», «Розрахункова фондова система»);

- 4 міжнародні платіжні системи – резиденти («TELEGRAF», «IBOX MONEY TRANSFER», «ГлобалМані», «CORDPAY») [6].

Також активним розвитком власних платіжних систем – СЕП та НПС «Простір» займається НБУ, наповнюючи їх технічно та економічно цікавими для клієнтів продуктами. Крім того, протягом всіх років досліджуваного періоду СЕП НБУ визнавалася єдиною системно важливою платіжною системою.

Системна важливість СЕП полягає в наступному:

- забезпечує здійснення 98 % міжбанківських платежів у державі;
- сприяє проведенню операцій за правочинами з державними цінними паперами на відкритому ринку;
- здійснює урегулювання зобов'язань учасників, які виникають в інших платіжних системах [6].

У 2023 році до категорії важливих платіжних систем увійшли шість платіжних систем: MasterCard, Visa, NovaPay, «Фінансовий світ», PrivatMoney та MONEYCOM. До того ж на MasterCard та Visa припадає відповідно 56,5 та 43,07 % від загальної суми платіжних операцій, виконаних на території

України платіжними системами, що здійснюють емісію електронних платіжних засобів. Серед платіжних операцій, виконаних у межах України, в Україні та за її межі платіжними системами, створеними резидентами та нерезидентами NovaPay займає 28,17 % (із них 100 % платіжних операцій в межах України), PrivatMoney – 16,13 % (із них 87,15 % платіжних операцій у межах України), MONEYCOM – 15,47 %, «Фінансовий світ» - 13,21 % [6].

Якщо для реєстрації платіжної системи в Україні до Національного банку може звернутися будь-яка юридична особа, так само як і отримати статус технологічного оператора платіжних послуг, то учасником платіжної системи може стати лише банк або небанківський надавач фінансових платіжних послуг, який отримав ліцензію на надання платіжних послуг [9]. У результаті скорочення банківських установ та посилення вимог НБУ до небанківських, у 2023 році спостерігається зменшення учасників платіжних систем (на 44 установи, зокрема за рахунок виходу з ринку небанківських установ на 40 учасників). Кількість же технологічних операторів залишається майже незмінною (табл. 2).

Таблиця 2

Динаміка учасників платіжних систем та технологічних операторів на платіжному ринку України

Показник	Рік				
	2019	2020	2021	2022	2023
Учасники платіжних систем	128	129	132	132	88
<i>в т.ч.</i>					
банки	69	69	66	63	59
небанківські установи	59	60	66	69	29
Технологічні оператори	29	34	34	35	35

Джерело: складено авторами на основі даних [2-6; 9].

За підсумками діяльності 2023 року визначені важливі учасники системно важливих і важливих платіжних систем: **ПриватБанк** (СЕП НБУ, «MasterCard», «Visa»); **ПУМБ** («PrivatMoney»); **ТОВ «ФК «Контрактовий дім»** («Фінансовий світ»). Також визначені три важливі технологічні оператори платіжних послуг: **ТОВ «ЕЙСІ ДІСІ ПРОЦЕСІНГ»**, **ПрАТ «Український процесінговий центр»** та **ТОВ «ТАС ЛІНК»** [6; 9].

Розподіл об'єктів платіжної інфраструктури за категоріями важливості здійснюється НБУ згідно з міжнародною практикою для підвищення їх надійності й ефективності, а також приведення їх діяльності у відповідність до міжнародних стандартів. До об'єктів платіжної інфраструктури, що віднесені до категорій важливості, регулятор встановлює посилені вимоги щодо управління та організації діяльності, доступу та участі в платіжній системі, системи управління ризиками, остаточності розрахунків, забезпечення кіберстійкості та управління безперервністю діяльності [9].

Динаміка розвитку платіжної інфраструктури корелює з тенденцією до зростання частки безготівкових розрахунків (табл. 3).

Таблиця 3

Частка безготівкових операцій у загальному обсязі/кількості операцій, здійснених із використанням платіжних карток, %

Показник	Рік					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
За обсягом операцій	45,1	50,3	55,8	61,9	68,1	64,8
За кількістю операцій	78,5	82,4	86,9	90,1	92,8	93,5

Джерело: складено авторами на основі даних [9].

Зменшення обсягів операцій, здійснених з використанням платіжних карток у 2023 році пов'язано із запровадженням НБУ з квітня 2023 року статистичної звітності про кредитові та дебетові перекази, що призвело до перерозподілу операцій користувачів між статистичною звітністю про платіжні картки та кредитові/дебетові перекази [6].

Упродовж 2018-2023 рр. спостерігається впевнений розвиток платіжної інфраструктури, що передусім зумовлений зростанням попиту і пропозиції на проведення безготівкових операцій (рис. 4).

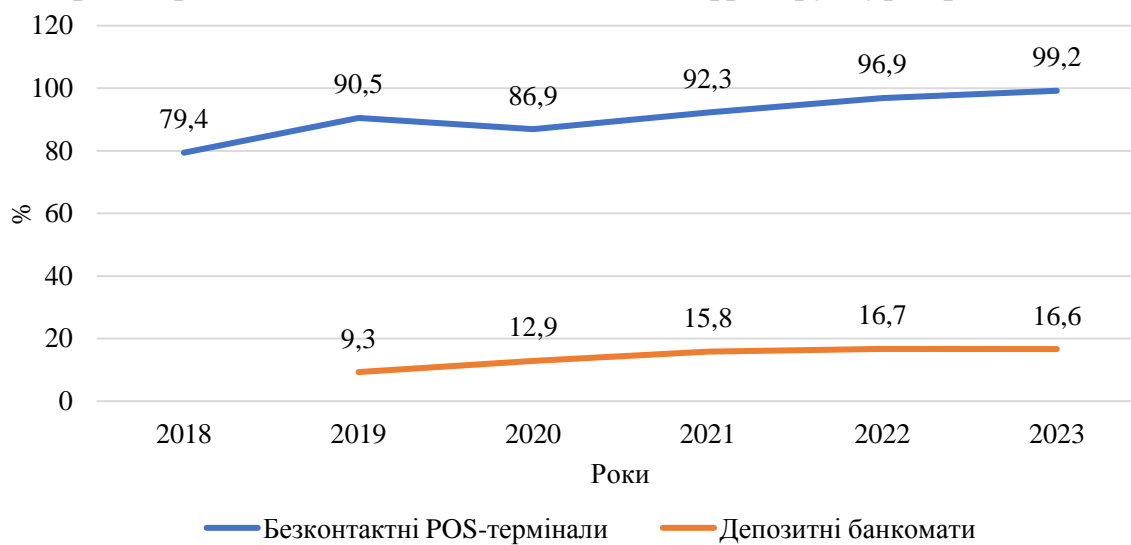
Рис. 4. Розвиток платіжної інфраструктури в Україні

Джерело: побудовано авторами на основі [9].

Так, кількість підприємств торгівлі та сфери послуг, що надають своїм клієнтам можливість здійснювати безготівкові розрахунки за допомогою платіжних карток помітно зростає з кожним роком. З 2017 року їх кількість збільшилася у 2,6 раза. Динамічно зростає і кількість POS-терміналів – майже у 1,8 раза. Через війну та тимчасову окупацію окремих територій простежується зменшення платіжних пристроїв у 2022 році порівняно з 2021 роком (у середньому на 15 %). Проте поживлення процесів відновлення

засобів для здійснення платежів розпочалося з другої половини 2022 року і вже у 2023 році спостерігаємо швидкі темпи зростання пунктів продажу, які приймають платіжні картки – на 45,38 %, торговельних POS-терміналів – на 25,14 %, банкоматів – на 1,28 %.

Про поступову відмову від готівкового способу розрахунків та адаптацію населення до безготівкових розрахунків може свідчити і зменшення кількості банкоматів та зростання частки саме депозитних. Також продовжується розширення безконтактної платіжної інфраструктури (рис. 5).

Рис. 5. Розвиток безконтактної платіжної інфраструктури
Джерело: побудовано авторами на основі [9].

Попри повномасштабну війну, платежі в Україні здійснюються безперервно та своєчасно. Зростання обсягів операцій та різноманіття платіжних послуг відновилося із середини 2022 року. Це сприяє задоволенню потреб клієнтів у розрахунках і фінансовій стійкості платіжної інфраструктури.

Поряд з цим, розвиток платіжної інфраструктури стикається з певними викликами: технологічними, економічними, соціальними та регуляторними (рис. 6).

Для забезпечення стабільного та ефективного функціонування платіжної інфраструктури необхідно:

- впроваджувати сучасні методи шифрування та захисту інформації;
- проводити регулярне оновлення систем захисту від кіберзагроз;
- використовувати багатофакторну аутентифікацію для користувачів;
- співпрацювати з регулятором для забезпечення відповідності вимогам та стандартам;
- безперервно впроваджувати нові технології для підвищення прозорості та безпеки здійснення платіжних операцій;
- збільшувати інвестиції в розробку та інтеграцію нових платіжних рішень, надійні та масштабовані сервери та мережеве обладнання;

ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ: ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ

- сприяти розвитку та підтримці фізичної та цифрової інфраструктури для забезпечення безперебійної роботи платіжних систем;
- налагоджувати співпрацю між усіма учасниками платіжного ринку та ін.

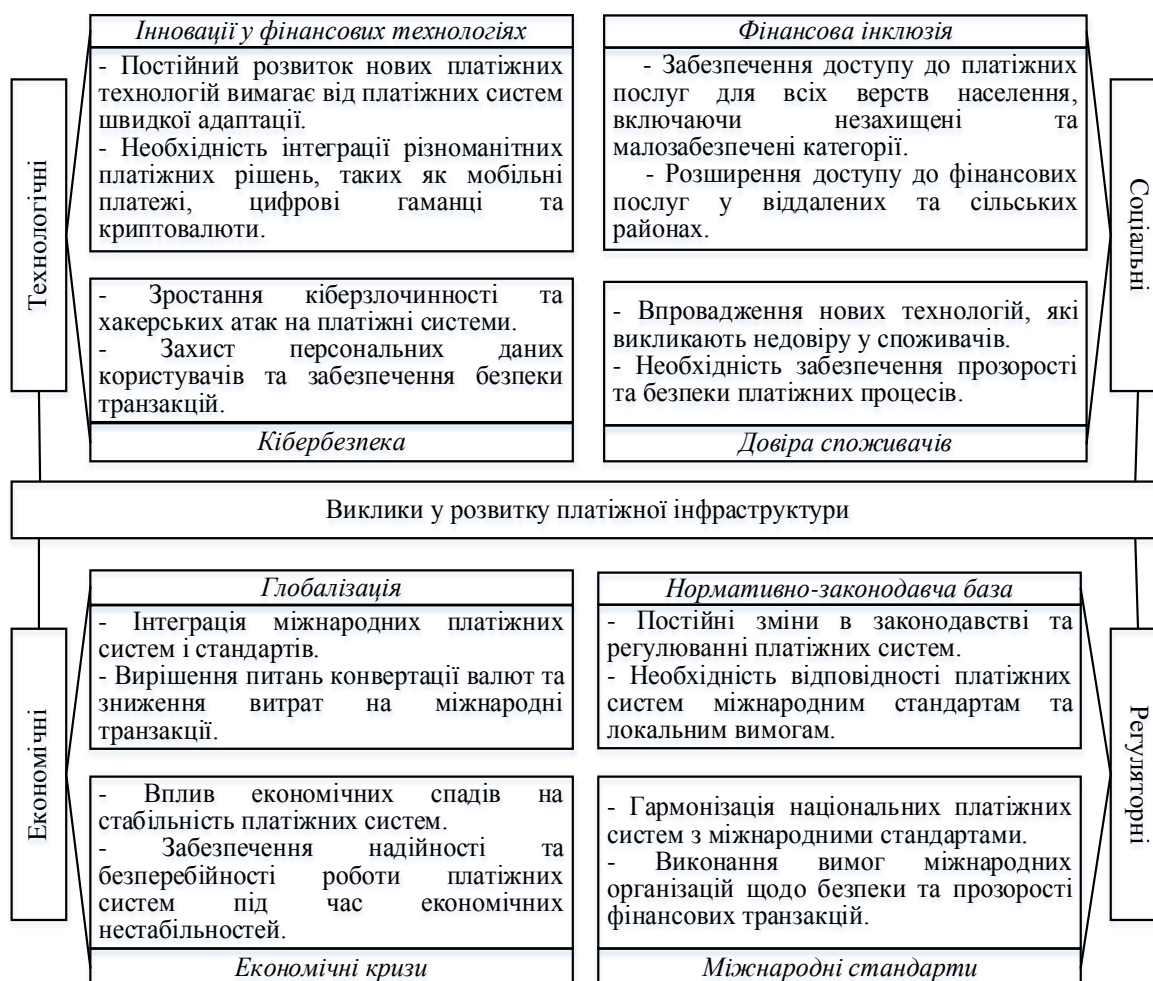

Рис. 6. Виклики розвитку платіжної інфраструктури

Джерело: побудовано авторами.

Висновки і пропозиції. Таким чином, платіжна інфраструктура є важливим елементом фінансової системи будь-якої країни. Вона забезпечує передачу коштів між учасниками ринку, сприяє економічному зростанню та підтримує фінансову стабільність. Упродовж останніх років вона зазнала суттєвих змін зумовлених поступовою втратою актуальності традиційних платіжних послуг і стрімким розвитком цифрових платіжних технологій.

В умовах сучасних викликів важливим є створення інноваційного та безпечного фінансового середовища, яке відповідатиме потребам сучасного суспільства. Це середовище повинно забезпечувати швидкий, надійний і зручний доступ до фінансових послуг для всіх верств населення. При цьому особливу увагу слід приділити кібербезпеці, оскільки зростання кількості цифрових транзакцій підвищує ризик кібератак та шахрайства. Інвестиції в

новітні технології захисту даних, розробка комплексних систем моніторингу та виявлення загроз, а також навчання користувачів основам кібербезпеки є невід’ємними складовими цього процесу.

Крім того, варто зазначити, що для створення дійсно інноваційного фінансового середовища необхідно підтримувати розвиток фінансових технологій. Значним фактором у розвитку платіжної інфраструктури є звичайно підтримка з боку держави. Регуляторні органи мають створювати сприятливі умови для розвитку фінтех-компаній, що дозволить їм ефективно конкурувати з традиційними банківськими установами. Це, у свою чергу, сприятиме підвищенню якості фінансових послуг та зниженню їхньої вартості для кінцевих споживачів.

Створення такого фінансового середовища вимагає не лише технічних інновацій, але й культурних змін. Підвищення фінансової грамотності населення, просування нових фінансових продуктів та сервісів, а також формування довіри до цифрових фінансових інструментів є ключовими завданнями на цьому шляху.

Список використаних джерел

1. Волосович С. В. Інноваційні платіжні послуги як інструмент розвитку торгівлі [Електронний ресурс] / С. В. Волосович // Економічний вісник університету. – 2016. – Вип. 29(1). – С. 12-18. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2016_29\(1\)_4](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2016_29(1)_4).
2. Звіт з оверсайту інфраструктури фінансового ринку 2018 рік [Електронний ресурс] / Національний банк України. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Report_oversight_2018.pdf?v=7.
3. Звіт з оверсайту інфраструктури фінансового ринку 2019 рік [Електронний ресурс] / Національний банк України. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Report_oversight_2019.pdf?v=7.
4. Звіт з оверсайту інфраструктури фінансового ринку 2020 рік [Електронний ресурс] / Національний банк України. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Report_oversight_2020.pdf?v=7.
5. Звіт з оверсайту інфраструктури фінансового ринку 2022 рік [Електронний ресурс] / Національний банк України. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Report_oversight_2022.pdf?v=7.
6. Звіт з оверсайту інфраструктури фінансового ринку 2023 рік [Електронний ресурс] / Національний банк України. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Report_oversight_2023.pdf?v=7.
7. Лобач О. М. Фінансово-правова природа послуг на платіжному ринку [Електронний ресурс] / О. М. Лобач, Н. Г. Кравченко // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики. – 2022. – № 1. – С. 41-50. – Режим доступу: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f3bdb829-4339-4bc1-b215-f076bef71b72/content>
8. Маричева О. Як Закон про платіжні послуги змінить ринок [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://biz.ligazakon.net/analytics/215901_yak-zakon-pro-platzhn-poslugi-zmnit-rinok.
9. Національний банк України. Платежі та розрахунки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/ua/payments>.
10. Про платіжні послуги [Електронний ресурс] : Закон України від 30.06.2021 р. № 1591-IX . – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>.

11. Ситник І. П. Оновлення платіжної системи України як дієвий механізм її подальшої інтеграції у європейський і світовий платіжний простір [Електронний ресурс] / І. П. Ситник // Ефективна економіка. – 2019. – № 12. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7505>.

References

1. Volosovych, S.V. (2016). Innovatsiini platizhni posluhy yak instrument rozvytku torhivli [Innovative payment services as a tool for trade development]. *Ekonomichnyi visnyk Universytetu – Economic Bulletin of the University*, 29(1), 12-18. [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2016_29\(1\)_4](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2016_29(1)_4).
2. National Bank of Ukraine. (2018). *Zvit z oversaitu infrastruktury finansovoho rynku 2018 rik [Financial market infrastructure oversight report 2018]*. https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Report_oversight_2018.pdf?v=7.
3. National Bank of Ukraine. (2019). *Zvit z oversaitu infrastruktury finansovoho rynku 2019 rik [Financial market infrastructure oversight report 2019]*. https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Report_oversight_2019.pdf?v=7.
4. National Bank of Ukraine. (2020). *Zvit z oversaitu infrastruktury finansovoho rynku 2020 rik [Financial market infrastructure oversight report 2020]*. https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Report_oversight_2020.pdf?v=7.
5. National Bank of Ukraine. (2022). *Zvit z oversaitu infrastruktury finansovoho rynku 2022 rik [Financial market infrastructure oversight report 2022]*. https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Report_oversight_2022.pdf?v=7.
6. National Bank of Ukraine. (2023). *Zvit z oversaitu infrastruktury finansovoho rynku 2023 rik [Financial market infrastructure oversight report 2023]*. https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Report_oversight_2023.pdf?v=7.
7. Lobach, O.M., & Kravchenko N.H. (2022). Finansovo-pravova pryroda posluh na platizhnomu rynku [Financial and legal nature of services in the payment market]. *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii i praktyky – Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, 1, 41-50. <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/f3bdb829-4339-4bc1-b215-f076bef71b72/content>.
8. Marycheva, O. (2022). *Yak Zakon pro platizhni posluhy zminyt rynek [How the Law on Payment Services will change the market]*. https://biz.ligazakon.net/analytics/215901_yak-zakon-pro-platizhn-poslugi-zmnit-rinok.
9. Natsionalnyi bank Ukrainy [National Bank of Ukraine]. (n.d.). *Platizhi ta rozrakhunky [Payments and settlements]*. <https://bank.gov.ua/ua/payments>.
10. Pro platizhni posluhy [About payment services], Law of Ukraine № 1591-IX. (2021, June 30). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>.
11. Sytnyk, I. P. (2019). Onovlennia platizhnoi systemy Ukrainy yak diievyi mekhanizm yii podalshoi intehratsii u yevropeyskyi i svitovyi platizhnyi prostir [Updating the ukrainian payment system as an active mechanism and further integration in the european and world payment space]. *Efektivna ekonomika - Effective economy*, 12. <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7505>.

Отримано 17.06.2024

UDC 336.71:338.49(477)

Artem Tarasenko

PhD in Economics, Doctoral Student of the Department of Finance, Banking and Insurance
Chernihiv National University of Technology (Chernihiv, Ukraine)

E-mail: avtarasenko88@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0003-4395-3605>

Andrii Pidzametskyi

PhD Student of the Department of Finance, Banking and Insurance
Chernihiv National University of Technology (Chernihiv, Ukraine)

E-mail: andriipidzametskyi@ukr.net. **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0007-9822-8570>

Volodymyr Suhovetskyi

PhD Student of the Department of Finance, Banking and Insurance
Chernihiv National University of Technology (Chernihiv, Ukraine)

E-mail: moskalyura73@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0009-0007-7585-9505>

**DEVELOPMENT OF THE PAYMENT INFRASTRUCTURE
IN THE CONDITIONS OF MODERN CHALLENGES**

The payment infrastructure plays a key role in ensuring the stability and efficiency of the country's financial system. The stability of the payment infrastructure reduces the likelihood of a number of risks for the banking system. The ability to seamlessly make payments strengthens clients' trust in banks and other participants in the financial market, reduces the risks of outflow of funds and eases the pressure on the liquidity of the banking sector.

Payment infrastructure is an integrated network of technologies, systems and processes that allows modern financial transactions to be carried out. According to the Law of Ukraine "On Payment Services", the payment infrastructure includes payment service providers, payment systems, technological operators of payment services and relations between them during payment operations. Not only banks, but also other non-banking institutions have the right to provide payment services (provided they obtain the appropriate license and are included in the Payment Infrastructure Register). Fundamentally new players on the Ukrainian payment market are electronic money institutions and branches of foreign payment institutions.

The activity of the payment service provider in the execution and/or support of payment transactions is a payment service. The article provides a systematized list of types of payment services according to various classification features. It was established that the active increase in the number and volume of financial settlements became the basis for increasing the importance of payment systems, and the dynamics of their development in the Ukrainian payment market was demonstrated. The activities of participants of payment systems and technological operators of payment services were also analyzed. It has been proven that the development of the payment infrastructure correlates with the tendency to increase the share of non-cash payments. The main challenges are highlighted and key areas that require attention for its stable and effective functioning in the future are proposed.

Key words: payment service providers; payment infrastructure; payment service; payment system; technological operator of payment services.

Fig.: 6. Table: 3. References: 11.